

Адл ила олам юзин обод қил Куч-адолатда

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг ҳуқуқий газетаси

<http://www.sud.uz>

2020 йил
10 июль,
жума
№ 22 (795)

1998 йил 29 августдан чиқа бошлаган.

Шавкат МИРЗИЁЕВ: БУНДАЙ ХАТАРЛИ ОФАТГА АСЛО БЕПАРВО ҚАРАБ БҮЛМАЙДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 8 июль куни ўтказилган видеоселектор йигилиши аввалида коронавирус инфекциясига карши кураш доирасида мамлакатимизда амалга оширилганишларга алоҳида тұхталди. Давлаттимиз раҳбари, жумладан, шундай деди:

— Барчамиз гувоҳи бўлиб турибимиз, афсуски, бутун дунёда коронавирус пандемияси давом этмоқда. Қатор мамлакатларда касаллиникнинг иккinci тўлқини бошлананаётгани барчамизда жиддий хавотир имотомоқда.

Бугунги холат шуни кўрсанмоқдаки, ушбу инфекцияя қарши курашда қандайдир "сехри рецептлар" хали ўйк.

Жаҳон ҳамжамияти, дунёдаги энг яхри имлий марказлар, энг кучли олимлар бу оғатга даво топиш учун қаттиқ изланмоқда. Ва бундай тадқиқотлар тез орада узининг икоби натижасини беради, деб

умид киламиз.

Тиббиёт ва санитария-эпидемиология ходимларининг касб мақаласи ва жасорати, ҳуқук-тартиби идоралари ходимларининг фидойилиги, шунингдек, карантин давридаги қатъянтимиздан мамлакатимизда эпидемиология вазиятини нисбатан барқарор саклаш имонини бермоқда.

Лекин, минг афсуски, аҳоли ўртасида кўпчилик мана шу талабларга тўла амал қўлмайти.

Айниқса, тиббиёт никоб тақмаслик ёки уни номига тақиҳ, санитария-гигиена қоидаларни бузиш, ўзаро кўл бериб кўришиш, ижтимоий масофани сақламаслик, заруртасиз оиласий тадбирларни ўтказиш ҳолатларни кун сайн кўлпаймоқда. Жойларда "яшил", "сарик" ва "қизил" ҳудуд таомили тўлиқ ишламаяти.

Биз бу борада ахволни ўзгартириш учун, аввало, жамоатчилик назоратини кучайтиришимиз керак.

Юзага келган вазиятини хибобга олиб, Республика комиссияси вилоят, шаҳар, туманлар ҳокимлари ҳамда сектор раҳбарлари билан бирга панде-

синов ва оғир кураш бўлади. Бу курашда кўп нарса ўзимизга, ақл билан ҳаракатимизга, сабр-тоқатимизга темир интизом билан, қатъият ва жипсликда иш кўришиши моза.

Лекин, минг афсуски, аҳоли ўртасида кўпчилик мана шу талабларга тўла амал қўлмайти.

Айниқса, тиббиёт никоб тақмаслик ёки уни номига тақиҳ, санитария-гигиена қоидаларни бузиш, ўзаро кўл бериб кўришиш, ижтимоий масофани сақламаслик, заруртасиз оиласий тадбирларни ўтказиш ҳолатларни кун сайн кўлпаймоқда. Жойларда "яшил", "сарик" ва "қизил" ҳудуд таомили тўлиқ ишламаяти.

Биз бу борада ахволни ўзгартириш учун, аввало, жамоатчилик назоратини кучайтиришимиз керак.

Юзага келган вазиятини хибобга олиб, Республика комиссияси вилоят, шаҳар, туманлар ҳокимлари ҳамда сектор раҳбарлари билан бирга панде-

мияни жиловлаш бўйича барча ҷораларни кўриши шарт.

Тегиши раҳбарлар ўзига бирор кесимида ахолининг белгиланган чекловларга қатъий амал қилиши ва қарантин талаблари бажарилиши устидан, жойига чиқкан ҳолда, наазорат ўрнатсин.

Албатта, биз кўшни давлатларда маълум сабабларга кўра қолиб кетган Ўзбекистон фуқароларини мамлакатимизга қайтиши раҳбара ҳам тегишилчиора-тадбирларни кўрамиз.

Бирор юртдошларимизга мурожаат килиб яна бир бора тақидламоқчиман: бутун дунёда минг-минглаб одамларнинг ўлимига сабаб бўлаётган бундай хатарли оғатга асло бепарвовга енгил қараб бўлмайди.

Касалликнинг бирор-бир кичик белгисини ўзингизда сөздингизми, дарҳол шифо-корга мурожаат килинг.

Ўзингизча уйда даволанманг. Бу оғир оқибатларга олиб келиши ва ниҳоят, ўлим билан

туғаши мумкин. Ўзингизга ва оила аъзолингизга нисбатан бепарво ва бефарқ бўлмайди!

Халқимиз, оиласиз ва фарзандларимиз саломатлиги ва ҳаётиниң манбаатларини таъминлаш борасидаги ишлар, галдаги муҳим вазифалар хусусида Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси Козимжон КОМИЛОВ ўзА мухбирига куйидагиларни гапириб берди:

Жамиятда адолатни таъминлаш үстувор вазифа

Мамлакатимизда суд-ҳуқуқ тизимидағи ислоҳотлар, оғил судлов тизими, инсон ҳуқуқлари ва қонуний манбаатларини таъминлаш борасидаги ишлар, галдаги муҳим вазифалар хусусида Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси Козимжон КОМИЛОВ ўзА мухбирига куйидагиларни гапириб берди:

— Дарҳаққиат, адолат — инсонга берилган неъматлардан энг афзалидир. Шунинг учун одамзод ҳар ишда адолатга таънади, ҳаётини шу мезон билан ўнчага интилади. Адолат биз учун нафақат табиий, балки маънавий ва ижтимоий эҳтиёж ҳамдир. Ҳар қандай жамият да давлатда адолатга, демакки, судларга, оғил судловга бўлган ишонч мухим ўрин тутади.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномасида қайд этилганидек, аввало, суд мустакиллигини тўлиқ таъминлаш — яқин келгусидаги энг мухим вазифаларимиздан бири бўлиши заур.

Давлаттимиз раҳбари шу йил 30 июнь куни оғил судловни таъминлаш ва коррупцияга қарши курашиш борасидаги вазифалар мухомасига бағишланган видеоселектор йиғилишида суд тизими ҳақида фикр билдирад экан, "Суд биносига келган ҳар бир инсон Ҳалқ давлат органларига ишонч бўлиб қетиши керак. Бу Президент таънидади.

Айтib ўтиш керакки, ушбу интиладига қарши курашда қарашни борадаги ўнчага ишончлардан демакидир.

Давлаттимиз раҳбари шу йил 30 июнь куни оғил судловни таъминлаш орқали эришилиши нуктаи на-заридан ёндашсак, суд ва оғил судловнинг бу борадаги ўнчага ишончлардан демакидир. Давлаттимиз раҳбари томонидан ўзА мурожаатномасида қайд этилганидек, аввало, суд мустакиллигини тўлиқ таъминлаш борасидаги вазифалар мухомасига бағишланган видеоселектор йиғилишида суд тизими ҳақида фикр билдирад экан, "Суд биносига келган ҳар бир инсон Ҳалқ давлат органларига ишонч бўлиб қетиши керак. Бу Президент таънидади.

Давлаттимиз раҳбари шу йил 30 июнь куни оғил судловни таъминлаш орқали эришилиши нуктаи на-заридан ёндашсак, суд ва оғил судловнинг бу борадаги ўнчага ишончлардан демакидир.

Нега дегандан, Ўзбекистон Конституцияси ва шу асосада ишлаб чиқилган Ҳаракатлар стратегиясида инсон омили, инсоннинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манбаатларини таъминлаш масаласи бирор-бир кандайдир. Ишончларни таъминлаш мурожаатномасида қайд этилганидек, инсоннинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манбаатларини таъминлаш масаласи бирор-бир кандайдир.

Ҳизмат кўрсатишни ривожлантириш учун энг кўпай, кўп ва юкори даромадли иш жойлари ташкил этишилди.

Хизмат кўрсатишни ривожлантириш учун энг кўпай, кўп ва юкори даромадли иш жойлари ташкил этишилди.

Бунда тадбиркорга кўпроқ шароит яратиб бериш, жумладан, электр, газ, сув таъминоти, ўйл, кредит билан боблик масалаларни ечиб бериш лозимлиги қайд этилди.

Фаолият бошлаётган кичик бизнесни кўллаб-куватлашнинг мутлақо юнги тизими ишлаб чиқиши таънидади.

Бунда тадбиркорни маҳсус курсларда ўқитиши, субъектни рўйхатдан ўтказиш, асбоб-ускуни сотиб олиш, ҳарахатларининг бир қисмига грант ажратиш низарада топтилади. Ушбу тизимнинг вертикал ижросини таъминлаш учун хоziрда факат республика даражасида фаолият юритаётган Киник бизнес ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги ишни туманчага тушариш лозимлиги қайд этилди.

Хизмат кўрсатишни ривожлантириш учун энг кўпай, кўп ва юкори даромадли иш жойлари ташкил этишилди.

Ушбу шаҳарларни хизмат кўрсатиш марказларига айлантириш, бунинг учун шаҳар раҳбарларига тизим яратиш ва аниқ чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиши топширига берилди.

(Давоми 2-бетда) ►

Пандемиядан кучли бўлиб чиқишнинг бирдан-бир йўли — кичик бизнес ва тадбиркорликка қулай мухит яратиш

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида 8 июль куни ўтказилган видеоселектор йиғилишида ҳудудларда тадбиркорликни ривожлантириш ва бюджет тушумларини сўзсиз таъминлаш чора-тадбирларни мўжоқама килинди.

Пандемиядан кучли бўлиб чиқишнинг бирдан-бир йўли — кичик бизнес ва тадбиркорликка қулай мухит яратиш, иштифатни таънидади.

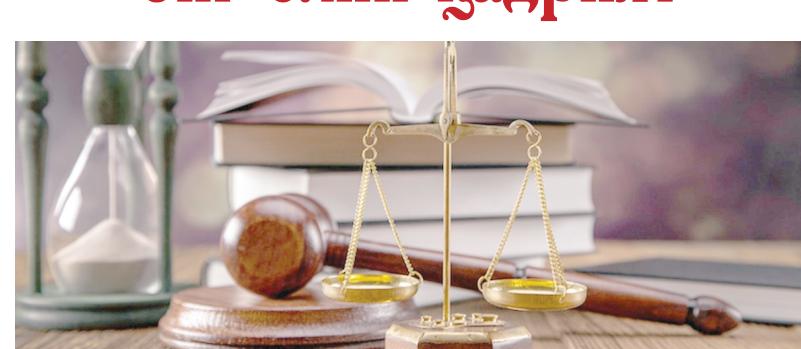
Мураккаб шароитга қарамай, ушбу соҳони ҳар томонлама кўллаб-куватлаш бўйича зарур чоралар кўримоқда, лекин байзаси ҳудудларда бу борадаги ишлар кониқарли эмаслиги таънидланди.

Карантин талабларининг юмшатилиши натижасида корхоналар фаолияти тикланди. Бирок 69 мингта тадбиркорликни ғаолиятини жонлантириш керак.

Суд — оғил судловнинг олий нуқтаси. Шу маънода судларнинг ролини ошириш ҳуқуқий давлат барпо этиши ўйлидаги қонуний жараёндир.

Муносабат

**Инсон қадр-қиммати —
энг олий қадрият**

Айнан шундай оқилона ёндашув тифайли бу соҳадаги ишлар кўлами, миқёси ва самарадорлиги кейинги даврда ниҳоятда кенгайиб, янги босқичка кўтарилимоқда. Хусусан, суд тизимини либераллаштириш ва унинг мустақилигини таъминлаш бўйича мухим чора-тадбирлар изчилик билан амалга оширилимоқда.

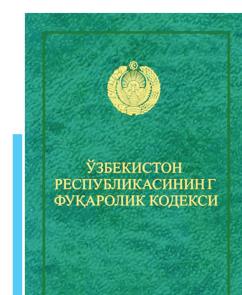
Мазкур учрашувда давлаттимиз раҳбари томонидан тизимдаги камчиликлар, ўз очи-милини топмаган мумомлар атрофлича таҳлил қилиниб, истиқboldаги вазифалар белгилаб берилганди.

(Давоми 2-бетда) ►

Талаб ва таклиф

Фуқаролик кодекси — кундалик ҳаётимиз негизи

қонун ижодкорлиги жараёнда буни ёдда тутиши лозим

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2020 йил 24 январда Олий Мажлисга тақдим этилган Мурожаатномасида Фуқаролик кодексини янги таҳрирда қабул қилиш зарурлигини алоҳида қайд этилганди.

Давлаттимиз раҳбари таънидадига, қонунни таънидадига қўнглилган мақсад — фадати ғадарларни таънидадига қандай амалий наф бериши, уларнинг ҳаётини қандай ёнгиллаштириши ҳақида бош котиришдан иборат бўлмоги лозим.

Шу нуқтаи назардан, Адлияни вазирлиги хузуридан Ҳукук-иёниши таънидадига қандай амалий наф бериши, уларнинг ҳаётини қандай ёнгиллаштириши ҳақида бош котиришдан иборат бўлмоги лозим.

Амалдаги ҳаётини таънидадига қандай амалий наф бериши, уларнинг ҳаётини қандай ёнгиллаштириши ҳақида бош котиришдан иборат бўлмоги лозим.

Давлаттимиз раҳбари таънидадига қандай амалий наф бериши, уларнинг ҳаётини қандай ёнгиллаштириши ҳақида бош котиришдан иборат бўлмоги лозим.

Эканига ургу бериб, уни "Муоммалат кодекси" деб номлашни таънидадига қандай амалий наф бериши, уларнинг ҳаётини қандай ёнгиллаштириши ҳақида бош котиришдан иборат бўлмоги лозим.

Эндилида Фуқаролик кодексини "Цивил кодекси" деб номлаш тарафдорлари ҳам учрамоқда. Улар Европанинг айрим ривожланган мамлакатларидан шундай ном кўлланишини ассо қилиб кўрсатмоқда.

Бу борада мавжуд ҳақиқий холатдан келиб чиқадиган бўлса, мамлакатимизда номланишида "Фуқаролик" атамаси кўлланилган учта олий нормат

Муносабат

Инсон қадр-қиммати — энг олий қадрият

► (Бошланиши 1-бетда)

Судлар том мәннөдә адолат құрғонига айланыш шарт. Шу орқалиниа фуқароларнинг хуқук ва эркінликтарини химоя қилиш, мамлекатимизде демократик-хуқуқи давлат, очик фуқаролик жамияти барло, этиш, конун ва адолат устуворлигини таъминлаш мүмкін.

Жорий йилнинг 30 июнь куни Президентимиз раислигиде одир судловни таъминлаш ва коррупцияга карши кураш борасидаги вазифалар мухокамасига бағыланган видеоселектор йиғилиши бу масала нечоғли мүхим ва долзарб эканини яна бир бор амалда күрсатиб берди.

Давлатимиз раҳбарининг "Суд биносиға келган ҳар бир инсон Ўзбекистонда адолат борлигига ишониб чиқиб кетиши керак. Бу — Президент талаби", — деганғояси тизимдаги барча вазифаларнинг туб мөхияти ва ахамиятини ўзида акс этиради.

Йиғилишда, жумладан, Инсон хукуқлари миллий марказы, Омбудсман ва Тошкент давлат юридик университетига "Инсон қадр-қиммати — энг олий қадрият" маҳсус ўқув модули бўйича хукук-тартиби идоралари раҳбар ходимларини ўқитиши вазифаси юклатилди.

Тергов институтини янгидан шакллантириш, ягона ва мустақил тергов органини тузиш, шунингдек, терговга алокадорлик масаласини қайта кўриб чиқиш, тергов жараёндиги хатолар суд мажлисида аникланса, прокурор суднинг тугашини кутиб ўтириласдан, ўз ташаббуси билан айбловдан воз кечадиган тартибини жорий этишига доир мүхим вазифалар белгилаб берилди.

Илгор тажрибалар ва халқаро стандартлар асосида суд тизимини "бир суд — бир инстанция" тамоилии асосида қайта кўриб чиқиш, "назорат тартибидан ишларни кўриш" амалиётидан воз кечиш, Олий суд раиси ва Баш прокурорнинг суд карорларига нисбатан протест келтириш хукуқини бекор килиш масалалари атрофлича муҳоммад килинди.

Хусусийлаштириш натижаларини қайта кўриб чиқиши бекор килиш, умуман, давлат идораларининг бундай ташаббус билан чиқишига йўл кўймаслик ва буни конунда мустақимлаш, ерга бўлган хукуқлар кафолатини кучайтириб, мулкий хукуқларни бекор килиш фақат суд тартибидан ҳал этилишини қатъий белгилаш зарурилиги эътибор қаратилди.

Судьянинг фоалиятига тўс-кинлик қўлганлик ва адолатсиз қарор чиқаришга мажбурлаганлик учун жаавобгарликин кучайтириш лозим. Одил судловнинг чамбарчас кисми хосланган адваткори институтини тубдан ислоҳ келиши даркор.

Судга электрон мурожаат килиш, мурожаатларни ўрганиш ҳолатини онлайн кузатиб турниш ва электрон жавоб юбориши тизимини жорий килиш учун "Адолат" ахборот тизимларини мажмусини ишга тушириш зарур. Судлар фоалиятига замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш, ахолига янада қулайлик яратиш, очиклик ва шаффоликни таъминлаш мажсадиди, 2020 йилнинг ўзида видеоконференция алоқа тизими билан барча судларни 100 фоиз қамраб олиш ҳақидаги тақлифлар жуда ҳам мүхим даркор.

Бу вазифаларни бажариш бўйича масъул идораларга аниқ топширилар берилди. Буларнинг барчаси, шубҳасиз, суд-хукуқ соҳаси учун

мисли кўрилмаган аҳамият касб этади.

Шуни ҳам таъкидлаш жоизи, Президентимизнинг коррупцияга қарши кураш борасида келгусида бажарилиши шарт бўлган ишлар ҳақидаги амалий тақлифлари суд ислоҳотларига оид фикрларнинг мантиқий давоми бўлди. Зоро, жамиятда коррупциянинг олдини олишнинг энг мүхим мезони фаoliyatiда очиклик ва шаффофиликни таъминлашди.

Айнан шу сабабли коррупцияга қарши кураш борасидаги ислоҳотларнинг янги босқичида бюджет харажатлари, давлат ҳаридлари, ер, бино ва ислоҳотларни олди-сотди қилиш жараёнларига ошкоралик ва очиқлик тамоилларини жорий этиш истиқболлари кўриб чиқилди.

Вилоят, туман (шаҳар) ҳокимлари ўз ҳудудларida, тармоқ раҳбарлари ўз тизимларида янги ташкил килинган коррупцияга қарши кураш агентлиги билан бирга коррупциядан холи дастурияни ишлаб ҳақишиларни зарурлиги таъкидланди.

Соҳаларни рақамлаштириш, таъсиричан парламент ва жамоатчилик назоратини йўлга қўйиш, коррупцияга қарши кураш бўйича малака оширишларини ташкил килинган шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва ҳам тизимларидан янги ташкил килинган нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг 37 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Натижада 859 нафар шахс оқланган ва реабилитация қилинган бўлса, 19 минг 278 нафар шахсга низомидан қўриб чиқилган. Бундан ташкири 1 минг 368 нафар шахс шартиларни қилинган. Ярашув институтининг самаралии кўлланилиши туфайли 7 минг 329 нафар шахс жинон жавобларига мурожаат килинган. Ўтган йили Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов хайъати томонидан назорат тартибida 1 минг 788 нафар шахсга низомидан 1 минг 486 та иш қўриб чиқилган. Бунда 1 минг

Депутат оиласвий ажримларнинг олдини олиш бўйича таклифлар билан чиқди

◀ (Бошланиши 1-бетда)

Оиласвий ажримларнинг сабаблари турлича. Бунга ўй-жой масаласи, иш-сизлик, моддий етишмовчилик, ёшларнинг мустақил ҳаётга тайёр бўлмасдан оила қуриши, эр ёки хотиннинг ишлаш учун бошқа мамлакатларга кетиб қолиши, оилада маънавий-ахлоқий мухитнинг ёмонлиги, ташкаридан бошқа шахсларнинг аралашуви каби сабабларни келтириш мумкин.

Юртимизда бу муаммо олимлар томонидан ўрганилганда, барча ажримларнинг тенг ярмида ёшларнинг бир-бiriни тушуна олмаслиги, ҳаётга, оила масаласига енгил қараши сабаб экани аникландган.

Мамлакатимиз бўйича ФХДЕ идоралари томонидан 2020 йилнинг январь-марти ойларида 7 минг 800 та никоҳдан ажралиш қайд этилган. Худудлар бўйича энг кўн ажримлар Тошкент шахри, Андикон, Самарқанд, Тошкент вилоятларида кузатилган.

Ачинарлиси, никоҳ бекор қилинганда унинг қийинчилклари асосан аёлнинг зимиассига тушади. Чунки аксариёт ҳолларда аёл яшаб турган уйидан болалари билан чиқиб кетиши ҳамда ўзи ва болаларнинг таъминотини ўйлаша мажбур бўлади.

Тўғри, вояж етмаган болалар учун алимент тўловлари конунда белгиланган. Шунга қарамай, ҳозирда қанчадан-канча аёллар ана шу пулларни ундира олмай судма-суд юрганига ҳаммамиз гувохиз. Ажраши жараёнининг ўзи ҳам бъази давлатларнига нисбатан онсон.

Агар чet эл таҳрибасига мурожаат килсан, Польшада никоҳ факат суд орқали бир неча босқичда бекор қилинади. Бу ҳолат ижтимоий меъёлар ёки вояж етмаган болалар манфаатлари-

га энд бўлса, судлар никоҳни бекор қилиши рад этади.

Испаниянинг Олий суди никоҳдан ажрашган эркакка собиқ ўй бекаси бўлган хотинига ўй ишларни бажаргани учун компенсация ва хотини ҳамда болалари учун алиментлар тўлаш мажбуриятини юклайди.

Германиянда ажрашётган оиласда болалар бўлса, суд аввало уларнинг манбаатларини ҳисобга олади. Шунингдек, нафакат мол-мулк, балки пенсия жамғармалари ҳам иккiga бўленинди, бунда ҳам ўзига ярasha адолат мавжуд. Негаки, бола тарбияси ва ўй ишлари билан машгул бўлган аёл пенсия учун жамғарма яратмаган.

Бразилияда ҳам оиласдаги вояга етмаган болалар манфаати ҳимоя қилинади. Уларнинг ажримдан олдинги таъминот дарражаси сакланниб қолиниши мажбурий қилиб белгиланган.

Шуни ҳам таъкидлаш жоизки, хорижий давлатларда ажрим ҳақида қарор чиқаришдан олдин судлар болалар ва

аёлнинг кейинги тақдири билан қизиқиб, уларни кафолатлашга ҳаракат қилиади. Бизда эса, аввал никоҳ бекор қилиниб, ажрим қайд этилади. Кейин фарзандлар тақдири, мол-мулк тақсимоти кўриб қишилади.

Ҳаётимизда бу ҳолатлар қанчалик кўнгилсизликларга сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Баъзида турмушдан ажрашган аёл болаларидан ҳам воз кечади. Оқибатда тирик етилмап кўпайиб, болалар уйларида тарбияланишдек хунук ҳолат юзага келади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Баъзида турмушдан ажрашган аёл болаларидан ҳам воз кечади. Оқибатда тирик етилмап кўпайиб, болалар уйларида тарбияланишдек хунук ҳолат юзага келади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай хонадонда маънавий тушкунлик, келинлар ва қайтган қиз ўтрасида зиддиятлар пайдо бўлади.

Ажримдан кейинги энг катта favolaplar сабаб бўладиган масалабу — ўй-жойдир. Ушбу масала турли келишмовчиликлар ва давомли жанжалларга, бъазан эса, жинон қилимшар содири бўлишига олиб келишидан кўз юмиб бўлмайди.

Испаниянда ажрашётган оиласда ажрашган эркакка сабаб бўлаётгани ҳаммага маълум. Чунки "чиқкан қиз чириқдан ташқари" дейишиди. Аввало, бундай х